

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

Кафедра освітології
та інноваційної педагогіки

КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ

Методичні рекомендації для викладачів
груп забезпечення освітньо-професійних програм,
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Харків
2021

УДК 378.091.26

К65

Рецензенти: **Зеленська Л. Д.** – доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Михайльова К. Г. – доктор соціологічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної і навчально-методичної роботи, професорка кафедри соціології ХГУ «НУА»

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол №7 від 11.11. 2021)*

К64 Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти : методичні рекомендації для викладачів груп забезпечення освітньо-професійних програм, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка / укладачі: Боярська-Хоменко А., Ворожбіт-Горбатюк В., Собченко Т. Харків, 2021. 36 с.

Методичні рекомендації містять глосарій та інформаційно-дорадчі матеріали щодо організації контролю і оцінки навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Навчальне видання розраховане для використання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти, науково-педагогічними працівниками груп забезпечення освітньо-професійних програм, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка.

УДК 378-37.09

К65

© ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ЗМІСТ

Глосарій.....	4
Нормативне забезпечення процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	7
Цікаві факти з історії оцінювання якості знань студентів.....	10
Методологія процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	11
Види контролю.....	14
Процедурні моменти різних форм і методів контролю.....	17
Атестація на здобуття освітнього ступеня магістра у формі захисту кваліфікаційної роботи.....	27
Формувальне оцінювання і самооцінювання	28
Цифрові сервіси для оптимізації і об'єктивації оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.....	29
Апеляція.....	32
Порядок ліквідації академічної заборгованості.....	33
Особливості процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень осіб з особливими освітніми потребами.....	35

Глосарій

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)¹ – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Контрольні заходи² – це форма організації освітнього процесу, що визначає відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти знань, умінь та компетентностей вимогам нормативних документів вищої освіти.

Критерії оцінювання – опис того, що здобувач повинен зробити й на якому рівні, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною

¹ ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНА ТРАНСФЕРНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА ДОВІДНИК КОРИСТУВАЧА / URL : <https://kpi.ua/files/ECTS.pdf>

² Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки. 11.05.2021 р. № 520 / URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Особа має право здобувати ступінь магістра за наявності в неї ступеня бакалавра.

Методи контролю – це способи діяльності викладача і здобувачів, в ході яких виявляються засвоєння навчального матеріалу та оволодіння здобувачами знаннями, вміннями та навичками, іншими компетентностями.

Методи оцінювання – перелік письмових, усних та практичних робіт, проєктів, презентацій, які використовують для оцінювання успішності здобувача вищої освіти, і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента (навчальної дисципліни/модуля).

Таблиця розподілу оцінок – у відкритому доступі або у системі з обмеженим доступом – показують, як національна або інституційна шкала оцінок, що використовується в закладі вищої освіти, узгоджується із ЄКТС, інформація для порівняння зі статистичним розподілом оцінок в аналогічній контрольній групі іншого закладу освіти.

Оцінка – це цифрова форма вираження і фіксації рівня успішності опанування освітньої компоненти здобувачем вищої освіти.

Оцінювання навчальних досягнень – процес встановлення системи показників, що відображають сформованість загальних та фахових компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів вищої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підставі як

поточного (тематичного) і модульного контролю результатів виконання ним певних видів робіт (на практичних, семінарських і лабораторних заняттях), так і результатів виконання індивідуальних завдань. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного (тематичного) та модульного контролю (без додаткового опитування студентів). Присутність здобувачів вищої освіти при виставленні семестрового заліку не обов'язкова.

Семестровий іспит – це основна форма підсумкового контролю засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та набуття практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни.

Система оцінювання в університеті – це процедура узгодження 100-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з національними рівнями «відмінно», «добре», «задовільно», «не задовільно» та шкалою ЄКТС.

Середньозважений бал – середньоарифметичне усіх оцінок, які студент отримав під час поточного контролю.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

**Нормативне забезпечення процедур контролю і оцінювання
навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої
освіти**

Нормативні документи, які визначають ключові аспекти освітнього процесу у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди:

- ❖ Статут університету
- ❖ Кодекс академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С.Сковороди
- ❖ Положення про комісію з етики та управління конфліктами
- ❖ Положення про систему та види заохочень Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
- ❖ Антикорупційна програма Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди на 2021-2022рр.
- ❖ Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в ХНПУ імені Г.С. Сковороди
- ❖ Порядок проведення моніторингових досліджень у ХНПУ імені Г.С.Сковороди
- ❖ Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами
- ❖ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності ХНПУ імені Г.С. Сковороди
- ❖ Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С.Сковороди
- ❖ Положення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.
- ❖ Положення про випускну кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди
- ❖ Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті

❖ Положення про стипендіальне забезпечення здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

❖ Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)

❖ Положення про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачами ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)

❖ Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових і науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди

❖ Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр»

❖ Положення про проведення практик студентів ХНПУ імені Г.С.Сковороди

❖ Положення про проходження атестації у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року

❖ Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань здобувачів вищої освіти

❖ Положення про організацію науково-дослідної роботи в ХНПУ імені Г.С.Сковороди

❖ Положення про іменну стипендію імені Г.С.Сковороди

❖ Положення про нагородження медаллю «Г.С. Сковорода»

❖ Положення про проведення конкурсу есе серед здобувачів вищої освіти "Моя академічна доброчесність"

Нормативні документи Міністерства освіти і науки України:

- ❖ Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII / URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- ❖ Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». / URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- ❖ Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) / URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-inauki-ukrayini/metodichnirekomendaciyi-vo-11>
- ❖ Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти від 16 липня 2018 р. №776. / URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
- ❖ Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» від 23.03.2021 р. №610. / URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20ohrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf
- ❖ Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки. Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 520 / URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
- ❖ Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf. – EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) / URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
- ❖ Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки / URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

Цікаві факти з історії оцінювання якості знань студентів

Той, хто не знає історії педагогіки, навряд чи зможе встановити об'єктивні причинно-наслідкові зв'язки і осмислити логіку сучасних трансформацій освітнього процесу у закладах вищої освіти. В історії контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів відомих вищих шкіл процедурні моменти визначалися принципами єзуїтського виховання. Пропонуємо для ознайомлення цікаві факти оцінювання якості знань учнів Київської Академії, заснованої Петром Могилою і Харківського колегіуму.

Особливості оцінювання студентів київської Академії, заснованої Петром Могилою³

«Учні займали місця в класі відповідно до своїх успіхів. На перших лавах сиділи кращі учні – *senatus*, решта учнів мала назву *populous*. У кожному класі був диктатор – звичайно, перший учень.

...Цензор повинен був наглядати за охайністю та тишею в класі до приходу вчителя; обов'язком аудитора було вислухати лекцію від учнів, що їх йому доручено, а також пояснити їм те з лекцій, чого вони не зрозуміли. При перевірці лекцій аудитор робив у записникові помітку проти прізвищ доручених йому учнів: *scit*, *nescit*, *errabat*, *prorsus nescit*, *aeger* (знає, не знає, помилявся, нічого не знає, хворий).

...У таблицях успішності учнів у науці знаходимо такі кваліфікації: в ученії добрий, в ученії сумлінний, скоропостіжен в ученії, в ученії дотепний, в ученії благонадійний, в ученії старанний, добронавчительний, в ученії помірний, в ученії лінивий, в ученії поганий, в ученії малонадійний, в ученії безнадійний».

Оцінка успіхів і поведінки учнів Харківського колегіуму: «в розумінні наук безнадійний», «розуміння непоганого, але моральність негідна», «скромний», «чесний», «дріб'язкового обдарування», «хоча від природи дурний, але навчальним сумлінням намагається надолужити природну тупість».

³ Сірополко С. Історія освіти в Україні. Львів, Афіша, 2001. С123, 183.

Методологія процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Трансдисциплінарна модель навчання⁴, що передбачає вивчення певної проблеми в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка і створення проєкту її розв'язання. Така модель передбачає визнання цінності здобувача і викладача як основних учасників освітнього процесу. Здобувач, його потреби, цілі є рушійною силою співпраці науково-педагогічних працівників групи забезпечення освітньо-професійної програми. Цей підхід передбачає ефективний обмін інформацією серед членів команди, відчувається колективна відповідальність за загальні результати, акцентуацію на способах підтримки здобувачів з особливими освітніми потребами. Викладачі взаємодіють з усіма зацікавленими особами в якості освіти, обмінюються інформацією та розглядають варіанти успішного навчання здобувача. Трансдисциплінарна модель навчання передбачає розроблення стратегії забезпечення оптимальних умов для успішного навчання здобувача, створення сприятливого комфортного здоров'язбережувального середовища, а також допомогу у збереженні систематичного прогресу і навчального успіху кожного здобувача вищої освіти.

Студентоцентризований підхід⁵ передбачає створення умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, залучення до співпраці у наукових школах та освітньо-наукових лабораторіях університету. Цей підхід характеризується інноваційними методами викладання, спрямованими на сприяння навчанню в контексті комунікації викладачів і студентів, та який оснований на серйозному сприйнятті студентів як активних учасників власного навчання, що розвиває загальні

1. ⁴ Освітньо-професійна програма «Освітнологія» / URL http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osv%D1%96tn%D1%96_programi/Osvitni_programu_magistr/2021_rik/Osvitologiya.pdf

⁵ Резолюція Ради ЄС в галузі освіти та професійної підготовки щодо Європейського освітнього простору та поза ним від 18 лютого 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0050_EN.pdf

(універсальні) компетентності, такі як вирішення проблем, критичне і рефлексивне мислення (Європейський студентський союз, 2010 р.). студентоцентроване навчання в процедурах контролю і оцінювання передбачає: опору на активне, а не пасивне навчання; акцент на критичне та аналітичне навчання і розуміння; високу відповідальність і підзвітність з боку здобувача; самостійність (автономію) здобувача; відкритість і чітку логіку, яку викладач демонструє в оприлюдненні критеріїв оцінки навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.;мотивування до реалізації альтернативних моделей безперервного професійного та особистісного розвитку.

Студентоцентрований підхід потребує відкритого діалогу та наявності зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти, викладачами та відповідними адміністраторами, за допомогою яких можна сформулювати та обговорити їхні потреби і прагнення. Усі зацікавлені сторони повинні бути залучені до конструктивного обговорення щодо розроблення та реалізації освітньої програми. Представники здобувачів повинні брати участь у таких дискусіях з правом голосу.

Навчальний контент дисципліни/освітньої компоненти⁶ повинен забезпечити надійну, актуальну і достовірну інформацію про структуру, результати навчання, навантаження, підходи до навчання та викладання, методи і критерії оцінювання, правила апеляції і процедури академічної заборгованості. Навчальний контент дисципліни в частині опису процедури контролю і оцінювання навчальних досягнень розширює вибір матеріалів і відповідних заходів для здобувачів вищої освіти з різними профілями або потребами (наприклад, людей з обов'язками піклування або людей з обмеженими можливостями). Для того, щоб бути відповідними, методи оцінювання та критерії, вибрані для освітнього компонента, повинні бути

⁶ Центр ліцензування, акредитації і контролю якості освіти / URL: <http://smc.hnpu.edu.ua/>

узгоджені з результатами навчання, визначеними для нього, і зі здійсненими навчальними заходами.⁷

Перелік оцінок з навчальних дисциплін показує здобутки студента у спосіб, який є загальнозрозумілим і може легко сприйматися в різних закладах вищої освіти. Для цього використовується таблиця переходу від оцінок за багатобальною шкалою до оцінок за національною шкалою та шкалою ECTS. Загальна максимальна кількість балів, набраних здобувачем вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни дорівнює 100.

Процедурно оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди передбачає:

- збереження творчої атмосфери на заняттях і індивідуалізованого підходу викладача до оцінки підготовки кожного здобувача вищої освіти при відсутності надмірної ускладненості підрахунку балів для підсумкового оцінювання; застосування сучасних технологій та методів оцінювання;
- активне застосування контрольованих і додаткових форм самостійної та індивідуальної роботи;
- ромаїття можливостей заслужити позитивну оцінку за дисципліну шляхом цілеспрямованої активної роботи на заняттях і самостійної роботи упродовж вивчення дисципліни.

⁷ ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНА ТРАНСФЕРНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА
ДОВІДНИК КОРИСТУВАЧА / URL : <https://kpi.ua/files/ECTS.pdf>

Види контролю

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (нова редакція) за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ECTS. Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур⁸.

Види контролю: попередній, поточний, підсумковий, самоконтроль.

Форми і методи контролю: усне та письмове опитування, колоквиум, тестування, есе, доповідь з презентацією, заліки, іспити.

Державна атестація / атестація на здобуття освітнього ступеня магістра у формі захисту кваліфікаційної роботи.

Контрольні заходи, які проводяться в університеті, визначають відповідність рівня набутих здобувачами вищої освіти компетентностей визначеним в ОПП програмним результатам навчання.

Попередній контроль проводиться напередодні опанування освітньої компоненти з метою визначення рівня готовності здобувачів вищої освіти до вивчення дисципліни. Відбувається такий контроль на першому занятті. Зміст попереднього контролю формується на підставі вивчення дисциплін, які передують вивченню освітньої компоненти, відповідно до логічних зв'язок в структурно-логічній схемі ОПП. За результатами попереднього контролю розробляються індивідуальна траєкторія успіху здобувача, формуються індивідуальні плани здобувачів, планується програма випередження чи індивідуальної допомоги студентам, коригування навчального процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня

⁸ Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (нова редакція) / URL : http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/Pro_organizaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf

опанування змістом теми (навчальним елементом). Значимим є забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, координування і корекція навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. За результатами поточного контролю викладач корегує методичне забезпечення освітньої компоненти, здобувачі вищої освіти здійснюють планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів вищої освіти під час обговорення теоретичних питань, комп'ютерного тестування. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни під час підсумкового чи модульного контролю.

Модульний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Він є елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів упродовж навчального семестру.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів вищої освіти на заключному етапі навчання. Він включає: семестровий (річний) контроль; державну атестацію. Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену або заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті.

За рівнем виділяють самоконтроль, ректорський та міністерський.

Самоконтроль призначений для самооцінки здобувачів вищої освіти якості засвоєння навчального матеріалу з конкретної дисципліни (змістового модуля, теми. З цією метою у робочих навчальних програмах освітніх компонент та навчально-методичних посібниках, методичних розробках передбачаються питання для самоконтролю. Ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Ректорський та міністерський контроль є різними рівнями контролю, призначеного для перевірки якості освітнього процесу, міцності засвоєння знань, сформованості умінь та інших компетентностей, визначення ефективності навчання здобувачів вищої освіти відповідно до нормативних вимог.

**Процедурні моменти різних форм і методів контролю, оцінювання:
усне опитування, письмове опитування, колоквиум, тестування, есе,
доповідь з презентацією, залік, іспити, ректорська контрольна робота,
модульний контроль**

*Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти у
формах: усне і письмове опитування, тестування*

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно виконано тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але під час відтворення деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні огріхи. Правильно виконано 3/4 тестових завдань.
3	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без посилань на використані джерела, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності. Правильно виконано 1/2 тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно виконано 1/4 тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу

2 бали – здобувачі здійснюють глибокий системний аналіз змісту виступу; виявляють нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді; надають власні аргументи щодо основних положень з теми.

1 бал – здобувачі викладають матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу; поглиблюють знання з цієї теми та висловлюють власну думку без аргументації. Один бал можуть отримати здобувачі, які своїми запитаннями до виступаючого суттєво і конструктивно зможуть доповнити хід обговорення теми.

Експрес-контроль. Один бал нараховуються здобувачам, які вільно володіють навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки. Нуль балів отримують здобувачі, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Колоквіум застосовується для перевірки знань з певного розділу (або об'ємної теми) і прийняття рішення про те, чи можна переходити до вивчення нового матеріалу. Колоквіум – це бесіда зі студентами, метою якої є виявлення рівня оволодіння новими знаннями. Перевірка знань під час колоквіуму здійснюється з метою систематизації опорних знань, інших сформованих компетентностей. Колоквіум може проводитися з питань, що вже обговорювалися на семінарах. Конкретні питання для колоквіуму студентам не повідомляються, проте заздалегідь формулюються викладачем. Передбачуваний обсяг відповіді не повинен перевищувати 1,5 хв. Відповідь здобувача на колоквіумі коментується коротко: «вірно – не вірно». За кожну вірну відповідь здобувач отримує один бал, за невірну відповідь – нуль балів. Максимальна кількість балів за колоквіум 3 бали.

Есе. Це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою.

Вільне есе (5-15 хв). Це самостійна творча робота невелика за обсягом (7-10 речень). Форма, стиль, структура викладу подається в довільній формі, проте обов'язковою вимогою є наявність позиції автора.

Формальне (20-40 хв). Різновидами формального есе є такі: інформаційне, критичне, дослідницьке (порівняльне, причинно-наслідкове, аналітичне). Для формального есе характерним є обов'язкове дотримання структури тексту, наявність відповідних компонентів (тези, аргументи, приклади, оцінювальні судження, висновки) та обґрунтування (аргументування) тези.

Вимоги до формального есе

- ❖ Обсяг – 1 – 2 сторінки тексту (120-200 слів).
- ❖ Есе повинно сприйматися як цілісний твір, ідея якого зрозуміла й чітка.
- ❖ Кожен абзац есе розкриває одну думку.
- ❖ Необхідно писати стисло і ясно.
- ❖ Есе не повинно містити нічого зайвого, має нести лише інформацію, необхідну для розкриття ідеї есе, власної позиції автора.
- ❖ Есе має відрізнятися чіткою композиційною побудовою, бути логічним за структурою.
- ❖ В есе, як і в будь-якому творі, повинна простежуватися внутрішня логіка, що визначається, з одного боку, авторським підходом до обговорюваного питання, а з іншого – самим питанням.
- ❖ Необхідно уникати різких стрибків від однієї ідеї до іншої, думка має розкриватися послідовно.
- ❖ Есе повинно засвідчити, що його автор знає й осмислено застосовує теоретичні поняття, терміни, узагальнення, ідеї.
- ❖ Есе має містити переконливе аргументування порушеної проблеми.

Структура есе

Есе складається з таких обов'язкових частин – вступ, основна частина, висновок. Вступ – обґрунтування вибору теми есе. Основна частина – теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання. Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх,

виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій. Висновок – узагальнення й аргументовані висновки до теми тощо. Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині.

Критерії оцінки есе⁹

Критерій	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
Теза	Учасник/ця вправно формулює тезу	2
	Учасник/ця не формулює тези вправно	1
	Учасник/ця не формулює тези взагалі або формулює тезу, що не відповідає запропонованій темі	0
Аргументи	Учасник/ця наводить принаймні два доречні й переконливі аргументи	2
	Учасник/ця наводить принаймні один доречний аргумент. Аргументи дублюють один одного, у другому аргументі перефразовано зміст першого. Один з аргументів не є доречним стосовно сформульованої тези	1
	Учасник/ця не наводить жодного аргументу або наведені аргументи не є доречними	0
Приклад із літератури чи інших видів мистецтва	Один з аргументів підкріплено принаймні одним розгорнутим, добре поясненим прикладом з художньої літератури чи іншого виду мистецтва	2
	Немає мотивації наведення прикладу. Приклад не конкретизований через художній образ. У прикладі є фактичні помилки	1
	Прикладу з літератури чи інших видів мистецтва немає або він не є доречним	0
Приклад, що є випадком із життя або історичною подією	Учасник/ця наводить принаймні один доречний приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя, що є конкретною, локалізованою в часі та просторі	2
	Немає мотивації наведення такого прикладу; він не конкретизований; у ньому є фактичні помилки	1
	Прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя немає, або він не є доречним	0
Логічність, послідовність	Висловлення демонструє зосередженість на запропонованій проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу)	2
	У роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки	1

⁹ Критерії оцінки есе / URL : <https://testportal.gov.ua/evaluation/>

Есе з порушенням вимог мовного оформлення (орфографічні, стилістичні, граматичні помилки) до розгляду не приймаються.

Есе є авторською творчою роботою, яка виконується здобувачем вищої освіти з дотриманням положень Кодексу академічної доброчесності.

У разі виконання есе особою з особливими освітніми потребами, асистент має право лише допомогти в оформленні самостійно виконаної здобувачем роботи, про що вноситься відповідний запис.

Виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни: доповідь з презентацією:

Критерії оцінювання презентації

Відповідність темі – 1 б.

Ясність і логіка, структурованість сформованих слайдів – 1 б.

Повнота викладу змісту заявленої теми – 1 б.

Стильова єдність презентаційного матеріалу – 1 б.

Використання оптимальних технологій в оформленні слайдів – 1 б.

Градація балів у межах рівня самостійного дослідницького завдання

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Відповідність змісту доповіді заявленій темі, її цілісність та композиційна гармонійність
1	Ступінь розкриття предмета дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел
1	Наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності
1	Якість та змістовна цінність супровідної презентації результатів дослідження
1	Ступінь зацікавлення, що викликала доповідь в академічному середовищі, наявність та характер коментарів на оприлюднені матеріали

Градація балів у межах рівня дослідницької творчості

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Відповідність академічним висновкам у змісті навчальної дисципліни
1	Доказовість, аргументованість висловлювань
1	Грамотність і дотримання положень академічної доброчесності
2	Оригінальність, авторство висновку
1	Можливість повторних відтворення пропозицій
2	Комплексне бачення проблеми, міра визначення причинно-наслідкових зв'язків
1	Нестандартність подачі виконаної роботи
1	Дотримання наукового, науково-публіцистичного стилю у викладі думок для роздумів

Корисні поради

- ❖ Використовуйте одне ефектне фото замість тисячі слів.
- ❖ Обирайте контраст кольору для виділення смислових моментів (Наприклад: біле тло та контрастний колір шрифтів).
- ❖ Не зловживайте анімацією.
- ❖ Рекомендовано шрифт sans-serif, чи інших шрифтів, які гарно сприймаються на цифрових екранах.
- ❖ Пам'ятайте «Правило 6 слів».
- ❖ Сюжет: проблема—>рішення—>практичний план.
- ❖ Останній слайд – сюрприз (С. Джобс).
- ❖ Презентації з порушенням правил мовного оформлення і недотримання положень академічної доброчесності до розгляду не приймаються.

Здобувач має можливість накопичити максимальну кількість балів (60) під час проведення форм і методів контролю, а саме:

усне опитування – 5 балів;

письмове опитування – 5 балів;

доповнення виступу – 2 бали;

колоквіум – 3 бали;

тестування – 5 балів;

есе – 10 балів;

доповідь з презентацією – 15 балів.

**Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів у ХНПУ
імені Г.С. Сковороди¹⁰**

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій					
Відвідування семінарських занять					
Відвідування практичних занять					
Робота на семінарському занятті					
Робота на практичному занятті					
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)					
Виконання завдань для самостійної роботи					
Виконання модульної роботи					
Виконання індивідуальної самостійної роботи					
Максимальна кількість балів					
Разом					

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Тривалість проведення: ___ години.

Максимальна кількість балів: __ балів.

Наприклад: (тестові завдання, педагогічна ситуація).

Виконання тестових завдань: один бал за кожне правильно виконане завдання (максимальна кількість балів – 20), вирішення педагогічної ситуації – максимальна кількість балів – 5.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік / Екзамен

Форма проведення: письмова / усна / комбінована.

Тривалість проведення: ___ години.

Максимальна кількість балів: _____ балів.

Заліки/екзамени передбачають сумарно оцінювання навчальних досягнень від 0 до 40 балів.

¹⁰Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів у ХНПУ імені Г.С.Сковороди / Робоча навчальна програма / URL : http://smc.hnpu.edu.ua/files/Zrazky_dokumentiv/Zrazku_dokymentiv_2020/Roboca_programa_2020.pdf

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення. Упродовж семестру здобувачі можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни. Мінімальна кількість балів, яка дає підстави визначити успішне опанування змісту навчальної дисципліни – 60 балів.

За впровадження безсесійної технології оцінювання підсумковий контроль може здійснюватися без обов'язкового складання іспиту й відповідати рубіжному за умови, якщо здобувач набрав прохідну кількість балів (60 і більше) і не виявив бажання підвищити свою успішність шляхом складання іспиту.

За умови, якщо навчальним планом передбачено диференційований залік, у робочих навчальних програмах і НКД подаються матеріали для проведення такого заліку.

Рекомендації щодо критеріїв оцінювання рівня відтворення осмисленого опанування компетентностями під час проведення заліку/екзамену:

❖ застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому – до 5 б.

❖ правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал – до 5 б.

❖ рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів – до 5 б.

❖ рівень виявлення аналітичних вмінь, вмінь обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового

узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки – до 5 б.

❖ вільне володіння матеріалом – мається на увазі як вміння зробити його повний або концентрований виклад так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору – до 5 б.

❖ вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються – до 5 б.

❖ використання додаткової літератури – до 5 б.

❖ культура мовлення – до 5 б.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗА СИСТЕМОЮ ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Засвоєння матеріалу з дисциплін, які закінчуються іспитом, оцінюється в 60 балів (за поточну успішність) та 40 балів за іспит. Сума балів цих

складових становить підсумкову оцінку за дисципліну. Підсумкові оцінки з навчальної дисципліни є підставою для призначення стипендії здобувачам.

У випадку несвоєчасного виконання навчальних завдань, передбачених модулем, здобувач зобов'язаний виконати їх до початку наступного заняття (у дні, які встановить викладач). У цьому разі рейтингова оцінка зменшується наполовину за дані види роботи.

Оцінки за вивчення теоретичного курсу, курсові роботи, практику та інші види контролю навчального процесу виставляються у відомість обліку успішності відповідного зразка і враховуються при визначенні рейтингу здобувача та нарахуванні стипендії.

На семестровій атестації обов'язково присутні представники від студентської молоді, списки яких складає спілка студентів і молоді факультету та за підписом голови спілки студентів і молоді факультету подає до деканату.

Результати підсумкової атестації заносяться до відомості обліку успішності за підписами двох викладачів та представника від студентства.

Практичні навички можуть перевірятися із застосуванням спеціального обладнання і технічних засобів.

Здобувач допускається до складання іспиту або заліку з навчальні дисципліни, якщо з цієї навчальної дисципліни ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою.

100 балів можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях.

Атестація на здобуття освітнього ступеня магістра у формі захисту кваліфікаційної роботи¹¹

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі у сфері освітніх, педагогічних наук, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня магістр зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки¹²

Кількість балів	Критерії оцінювання
50	Актуальність дослідження. Наукова новизна і обґрунтованість отриманих в дослідженні результатів. Практична значущість отриманих результатів. Методологія дослідження і узгоджуваність усіх структурних елементів змісту магістерської роботи. Логіка сформованого наукового апарату
30	Представлення результатів кваліфікаційної магістерської роботи на захисті: - доповідь, - презентаційні матеріали, - відповіді на питання.
10	Наявність авторських розробок, публікацій за темою магістерської роботи, документів, що підтверджують упровадження результатів проведеного дослідження
10	Якість оформлення результатів дослідження до встановлених вимог

¹¹ Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 011 Освітні, педагогічні науки.

Стандарт затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 520

¹² Башкір О.І. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня магістр зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Харків, 2021. С.20-21.

Формувальне оцінювання і самооцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета формувального оцінювання: відстеження особистісного прогресу здобувача вищої освіти й опанування навчального контенту. Формувальне оцінювання супроводжує увесь освітній процес в університеті. Для ефективності формувального оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності викладача:

- ❖ формулювання об'єктивних і зрозумілих для здобувачів навчальних цілей усіх видів занять і самостійної роботи під час опанування навчальної дисципліни;
- ❖ долучення здобувачів до визначення критеріїв оцінювання навчальних досягнень;
- ❖ формування суб'єктної позиції здобувачів у процесі оцінювання;
- ❖ створення умов для формування навчальної рефлексії;
- ❖ коригування спільно із здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Інструменти формувального оцінювання варто застосовувати, зокрема, наприкінці аудиторного заняття, щоб забезпечити ефективний зворотній зв'язок.

Цифрові сервіси для оптимізації і об'єктивації оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти¹³.

Loop

Цей додаток дозволяє не просто перевірити, а супроводжувати навчальний процес. Наприкінці заняття викладач може запропонувати виконати завдання в цій програмі і швидко відреагувати на відповіді окремих здобувачів.

Google Форми

Поширений інструмент для створення різного типу завдання навіть із додаванням зображень та відео з YouTube.Є можливість відтворення відповідей у загальній електронній таблиці.

Socrative

Онлайн сервіс для створення і проведення тестувань на заняттях. Реєстрація для здобувачів не потрібна, достатньо ввести код, наданий викладачем. За допомогою опитування в режимі реального часу викладачі та студенти можуть візуалізувати дані для прийняття рішень щодо майбутнього навчання.

Mentimeter

Інструмент має широкі можливості для створення інтерактивного контенту. Підходить до використання на усіх видах аудиторних занять.

Flipgrid

За допомогою цього додатку ви можете оцінити за допомогою відео, попросивши їх створити короткі резюме формату 3-2-1: три речі, які я пам'ятаю, два питання, які я маю, і одна річ, яка мені здалася цікавою тощо.

Kahoot

Ігрова платформа дозволяє створювати, відтворювати та ділитися навчальними іграми за лічені хвилини. Для входу здобувачами не потрібна реєстрація, лише код.

Google Class

За допомогою цього інструменту викладачі можуть швидко створювати й упорядковувати завдання, надавати результати перевірок і легко спілкуватися зі своїми студентами. Викладачі можуть створювати й збирати завдання в режимі онлайн, переглядати, хто вже виконав завдання, а хто – ні,

¹³ 15 цифрових інструментів для формативного оцінювання учнів / URL : <https://osvitanova.com.ua/posts/4306-15-tsyfrovykh-instrumentiv-dlia-formatyvnoho-otsiniuvannia-uchniv>

а також надавати результати перевірок у реальному часі кожному здобувачеві.

VoiceThread

Сервіс дозволяє викладачам та студентам обговорювати документи, презентації, зображення, аудіофайли та відео, використовуючи численні методи. Студенти можуть додавати аудіо-, текстові чи відеовідповіді для медіацентричного оцінювання.

Padlet

Онлайн-дошка, яку можна використовувати для надання учням більшої автономії і самостійності, наприклад, у справі перевірки домашнього завдання. На дошці учні можуть публікувати примітки, посилання, відео.

Dotstorming

Простір для групового мозкового штурму та прийняття рішень у реальному часі. На початку створюєте дошку, запрошуєте учасників, додаєте ідеї і голосуєте.

EdPuzzle

Безкоштовний сервіс для створення відеофрагментів з текстовими примітками до них, питаннями чи завданнями. Можна брати відео з таких джерел, як YouTube, Vimeo, KhanAcademy, TED-Ed, LearnZillio та інших. На основі одного відео можна створити інтерактивну вікторину з відкритими запитаннями чи кількома відповідями на вибір.

GoFormative

Інструмент підходить для перевірки знань та їх актуалізації. Надає викладачу можливість створювати опитування і перевіряти знання в режимі реального часу.

Pear Deck

Використовується для створення інтерактивних презентацій, слайди яких містять зображення, текст і відеоконтент. Цей інструмент дозволяє вчителю під час активної сесії взаємодіяти з аудиторією, створюючи завдання по ходу демонстрації презентації. До роботи з презентацією учасники приєднуються через акаунти Google.

Classtime

Платформа для створення інтерактивних навчальних вправ, яка дозволяє вести аналітику навчального процесу і реалізовувати стратегії індивідуального підходу.

Online test pad

Безкоштовний багатофункціональний конструктор кросвордів, логічних ігор, навчальних та психологічних тестів, опитувань.

Triventy.com

Безкоштовний конструктор ігор та вікторин. Педагог може створити тест або вікторину на своєму комп'ютері, а здобувачі освіти можуть відповідати на запитання зі своїх мобільних пристроїв або ноутбуків

Quizlet.com

Безкоштовний сервіс, який дозволяє легко запам'ятовувати будь-яку інформацію, котру можна представити у вигляді навчальних карток.

Піднята долонька – не цифровий інструмент, однак піднята долонька чи лайк/діслайк – швидкий засіб оперативного «вимірювання» настрою академічної групи. Так наприклад, лайк рукою від тих, хто все зрозумів, лайк вбік від тих, хто зрозумів, але не все, і діслайк від тих, хто нічого не зрозумів, швидко дають викладачеві розуміння про рівень сприйняття навчального матеріалу.

Відео лекції з можливістю накладати на відео тести або інші завдання

Назва	Опис
<u>TED</u>	TED (Technology, Entertainment, Design) — некомерційний проєкт, який кожного року в Единбурзі та Лонг-Біч збирає зі всього світу науковців, бізнесменів, політиків, активістів. Мета — поширення серед суспільства унікальних та цікавих ідей.
<u>TEDEd</u>	Сервіс дозволяє зареєстрованим користувачам створювати відеоуроки з використанням відеолекцій з TED.
<u>FlipGrid</u>	Сервіс організації відеообговорень.

Апеляція¹⁴

Апеляційна комісія створюється з метою захисту прав здобувачів університету і уповноважена забезпечувати дотримання однакових вимог і вирішення спірних питань.

Апеляційна комісія створюється єдина на кожному факультеті у складі Голови та членів апеляційної комісії з усіх форм навчання, спеціальностей, незалежно від кількості Екзаменаційних комісій за цією спеціальністю. Апеляційна комісія здійснює свою роботу в період екзаменаційної сесії.

До роботи апеляційної комісії залучаються експерти (висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які проводять заняття з дисциплін, із яких складалися екзамени, заліки). Апеляційна комісія розглядає апеляції здобувачів з питань порушення процедури проведення екзамену, заліку що могло негативно вплинути на підсумкову оцінку.

Апеляція подається у день складання екзамену, заліку Голові апеляційної комісії (у разі його відсутності – заступнику голови, декану факультету або його заступнику). Апеляція складається у двох примірниках: один передається в комісію, а інший, з позначкою особи, яка прийняла апеляцію для розгляду комісією, залишається у здобувача.

Апеляція розглядається протягом одного календарного дня після її подачі. У випадку затримки розгляду апеляції Голова апеляційної комісії повинен проінформувати про це декана факультету або його заступника. Засідання апеляційної комісії оформлюється протоколом. Рішення апеляційної комісії є підставою для перегляду або залишення без змін рішення викладача, який приймав екзамен або залік.

¹⁴ Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (нова редакція) / URL : http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Format_dokum/Piojenn/Pro_organisaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf

Порядок ліквідації академічної заборгованості¹⁵.

Здобувачі, які отримали в ході екзаменаційної сесії незадовільні оцінки, а також не склали заліки й не захистили курсові роботи за поточний семестр, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

Графік ліквідації академічних заборгованостей складається деканом факультету за погодженням із завідувачами кафедр не пізніше, ніж за тиждень після закінчення терміну екзаменаційної сесії і доводиться до екзаменаторів та здобувачів. Кафедри забезпечують прийняття академічної заборгованості відповідно до встановленого графіка ліквідації академічної заборгованості. Перескладання іспиту, з якого отримано незадовільну оцінку, у період екзаменаційної сесії не допускається. Питання про призначення іншого викладача для повторного складання іспиту вирішує (за заявою здобувача) завідувач відповідної кафедри після з'ясування всіх обставин справи.

Здобувачам, які за результатами екзаменаційної сесії мають заборгованість з 1 - 3 дисциплін, розпорядженням декана факультету може бути надано право на їх ліквідацію. У разі отримання оцінки «незадовільно» (35-59 балів) здобувач має право на два перескладання: перший раз – науково-педагогічному працівникові (лектору), другий раз – комісії, склад якої визначається на засіданні відповідної кафедри.

У разі отримання оцінки «незадовільно» (1-34 бали) здобувач зобов'язаний повторно вивчити дисципліну, пройти практику чи виконати курсову роботу в наступному навчальному періоді. 52 8.4.10. Здобувач, який не з'явився на іспит без поважних причин чи був усунений від іспиту (заліку), вважається таким, що використав першу спробу атестації з певної навчальної дисципліни.

¹⁵ Там само.

Здобувачі, які за наслідками екзаменаційної сесії мають академічну заборгованість з трьох і більше дисциплін, підлягають відрахуванню з числа здобувачів університету.

Здобувачам, які не змогли скласти заліки та іспити в загальновстановлені строки через хворобу чи з інших поважних причин, що документально підтверджені відповідною установою, призначаються індивідуальні строки ліквідації академічної заборгованості з дозволу проректора з навчальної роботи.

Особливості процедур контролю і оцінювання навчальних досягнень осіб з особливими освітніми потребами¹⁶

Контроль і оцінювання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами докорінно не відрізняється, не залежить від того, чи працює здобувач за підтримки асистента, представника навчально-організаційного, психолого-педагогічного чи соціального супроводу. Оцінювання здобувачів з ООП має відбуватися з використанням доступних видів і методів. Результати оцінювання мають демонструвати їх прогрес і досягнення в опануванні навчальної дисципліни/освітнього компонента.

Особливостями процедурних моментів контролю і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з ООП є:

- ❖ урахування реальних можливостей, емоційного стану і мотивації здобувача вищої освіти з ООП,
- ❖ використання стратегій адаптації навчального матеріалу, змісту робочих навчальних програм освітніх компонент,
- ❖ чітке визначення міри і характеру допомоги асистента чи представника супроводу під час виконання здобувачем з ООП контрольних завдань чи атестації.

Адаптаційні стратегії допомагають здобувачеві з ООП засвоювати необхідні і визначені освітньо-професійною програмою обсяги знань, досягати очікуваних результатів навчання. Адаптація спрямована на: пошук і розроблення способів подання інформації та вивчення навчальної дисципліни особою з ООП з урахуванням особливостей її сприйняття; використання додаткових засобів і матеріалів (карток, інструкцій, правил, опор, хендбуків тощо); розроблення та формування корекційно-підтримуючих способів перевірки навчальних досягнень.

¹⁶МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ. ЛИСТ МОН, 30 серпня 2021 року о 17:31/ URL : <https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-navchannya-osib-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-list-mon>

Навчальне видання

**Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого
(магістерського) рівня вищої освіти.
Методичні рекомендації для викладачів груп забезпечення освітньо-
професійних програм, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка**

Укладачі:

Боярська-Хоменко А., Ворожбіт-Горбатюк В., Собченко Т.

Відповідальна за випуск: В. Ворожбіт-Горбатюк.

Видано коштом укладачів.

Відповідальність за зміст і дотримання
положень Кодексу академічної доброчесності покладається на укладачів.

Підписано до друку 14.11.2021 Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк – цифровий. Ум.друк.арк 2,32. Обл.-вид.арк. 2,08.
Зам. № 1114/4-21. Наклад 100 прим. Ціна договірна

Надруковано з готових оригінал-макетів у друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137,
тел. (057) 778-60-34, e-mail:bookfabrik@mail.ua